METSÄTALOUS

Paperimiehistä pian pula

Metsäteollisuudessa odottaa eläkepommi. Työnantajat huolehtivat, löytyykö tulevaisuudessa tarpeeksi osaajia.

VILLE-PETTERI MÄÄTTÄ

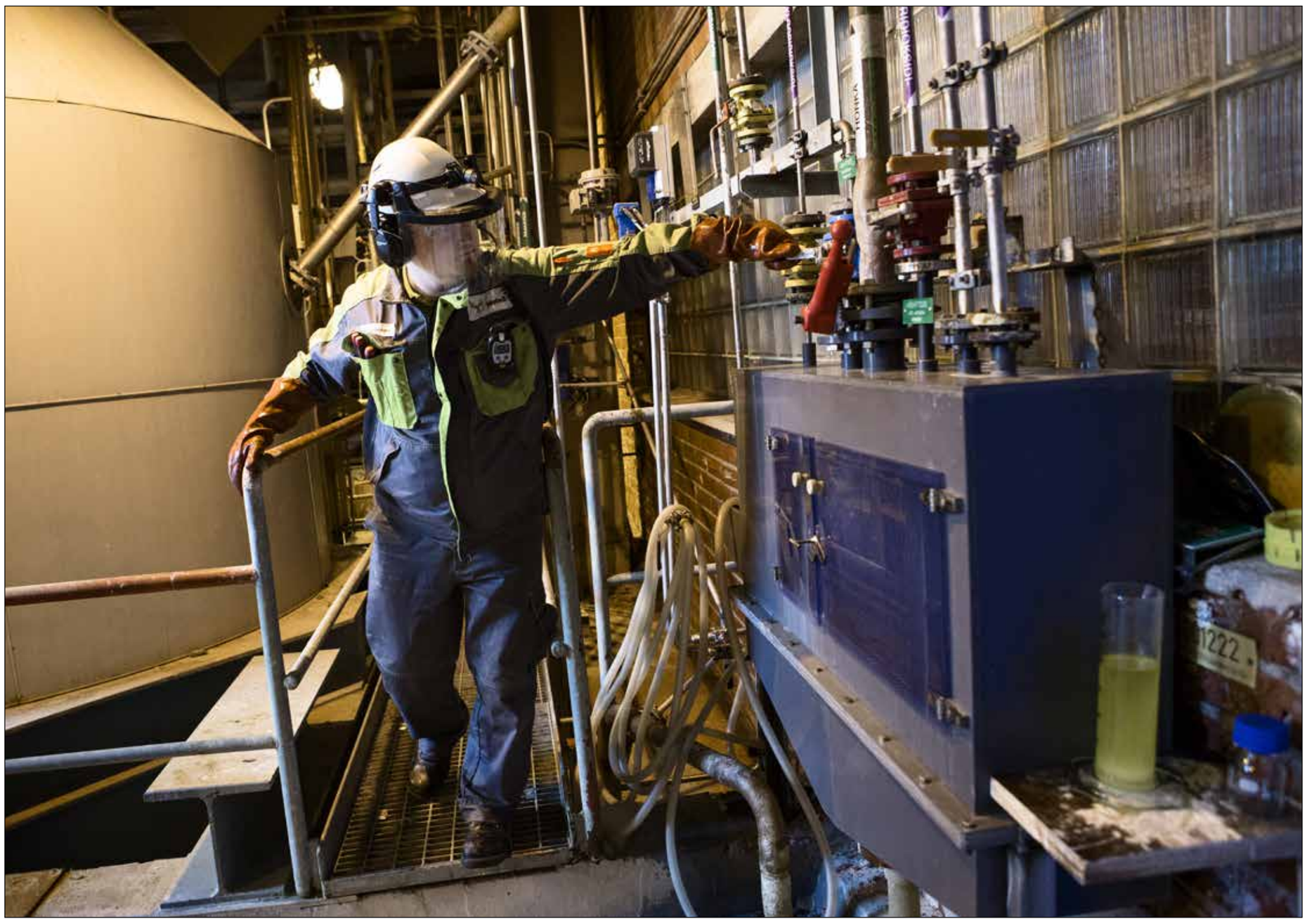

Metsä Groupin koulutus on Olli Hynnisen mielestä ollut laadukasta.

Olli Hynninen tarkistaa varusteitaan. Tehtaalla ei voi olla liian huolellinen.

Sellun valmistajien tulee tuntea perusteet niin kemiasta, fysiikasta kuin tekniikastakin.

Hannu Tolosen mielestä aktiiviset nuoret prosessinhoitajat löytävät varmasti töitä metsäalalta.

JOUTSENO (MT)
Metsä Groupin henkilöstön kehittämispäällikkö **Hannu Tolonen** on huolissaan nuorisoasteen prosessinhoitajakoulutuksen vähäisistä opiskelijamääristä.

”Ainoastaan Porvoossa on Neste Oilin takia paljon opiskelijoita. Muualla on vaikea saada luokat täyteen.”

Tilanne on vaikea metsäalalle, sillä metsäteollisuuden työtehtävät vaativat kattavaa ennakko-osaamista. Suosittu Metsä Fibren syventävä prosessinhoitajankoulutus on yksi näistä. Tänä keväänä yli 1 300 hakijasta vain 20 pääsi puolitoistavuotiseen oppisopimuskoulutukseen, jossa aikaisemman tiedon päälle rakennetaan erityisosaamista.

Tolosen mukaan teollisuuden yritykset tarjoavat koulutusta, koska yhteiskunnan tarjoama ei enää riitä.

Ammattilaisten hiljaista tietoa halutaan siirtää mahdollisimman ajoissa. Samalla saadaan yritykselle eläkeikään asti rautainen osaaja.

”Kyllä näillä kavereilla on työpaikka Suomessa”, Tolonen viittaa koulutukseen otettuihin hakijoihin.

Metsäteollisuuteen on aukeammassa valtavasti uusia työpaikkoja, kun eläköitymismäärät kasvavat. Pelkästään Itä-Suomessa vapautuu monta sataa työpaikkaa seuraavan viiden vuoden kuluessa.

”Nuorille pitäisi painottaa, ettei tämä ole auringonlaskun ala, vaikka niin on väitetty.”

Ei mitään helppoa työtä

Työstä sellun tuotannossa on monella väärä mielikuva. Todellisuudessa työ on haasteellista ja tarkkuutta vaativaa. Samanaikaisesti pitää hallita useampi monimutkainen tapahtumaketju. Kolmivuorotyö tuo mukanaan omat vaatimuksensa.

”Eniten tässä on yllättänyt prosessien haasteellisuus. Ne ovat suhteellisen monimutkaisia. Toisaalta suurimmat onnistumiset ovat niitä, kun sisäistää jonkun kokonaisuuden toimimisen”, kertoo viime vuoden keväällä koulutuksen aloittanut **Olli Hynninen**.

Hän on edelliseltä koulutukseltaan sähköautomaatioasentaja ja ehtinyt olemaan työelämässä jo useamman vuoden.

Mielenkiinto metsäalaa kohtaan sai Hynnisen hakemaan Metsä Fibren tarjoamaan koulutukseen. Sisään päästääkseen Hynninen joutui läpäisemään tiukat pääsyvaatimukset.

”Valinta on hyvin tarkkaa. Ensin katsotaan hakemuksista sopivat koulutus- ja työtaustat. Sitten valitaan tietty määrä hakijoita tehdaskohtaiseen haastatteluun. Tämän jälkeen tehdään vielä psykologiset testit ja vielä mahdollinen lisähaastattelu”, Tolonen selventää.

Ilman ammattikoulun prosessinhoitajan, sähköautomaatioasentajan tai kone- ja metallialan tutkintoa koulutukseen on hyvin vaikea päästä. Lisäksi hakijalla tulisi olla kokemusta oman alan töistä. Tämä selittää osaltaan, miksi sisään päässeiden joukossa ei ollut naisia. Edellä mainittujen tutkintojen suorittajista vain pieni osa on naisia.

”Meillä toivotaan, että enemmän naisia hakisi alalle. Se olisi todella hyvä juttu. Osaaminen on kuitenkin ensisijainen pääsyvaatimus”, Tolonen kertoo.

Koulutuksen suosio kasvussa

Tänä vuonna Metsä Groupin prosessinhoitajakoulutukseen oli jälleen enemmän hakijoita kuin viime vuonna. Myös UPM järjestää omaa oppisopimuskoulutusta. Yritysten järjestämässä koulutuksessa ei ole juuri eroa, vaan työntekijät voisivat olla kumman tahansa tehtaassa.

Tolosen mielestä yksi suosion syistä on metsäalan työnantajakuvan parantuminen.

Etenkin Metsä Group on onnistunut uudistamaan ilmettään. Puskaradion kautta välittyvät viestit ovat positiivisia.

Kiinnostus metsäalaan sai myös Hynnisen hakemaan koulutukseen.

”Selluteollisuus on yksi valtion kantavista teollisuudenaloista. Prosessinhoitajan työssä yhdistyy kiinnostava tekniikka ja riittävä haasteellisuus”, hän kertoo.

Oppisopimuskoulutus on saanut kiitosta niin opiskelijoilta kuin työyhteisöltäkin. Kaksivuotiseen koulutukseen sisältyy neljän viikon teoriaosuus, jonka jälkeen tehtäviin perehdytään kokeneen työntekijän ohjauksessa.

Hynninen on pitänyt koulutuksesta.

”Kyllä tämä on haasteellista hommaa, mutta todella palkitsevaakin.”

LAURA NIKINMAA

METSÄ PLUS -teema 24.8.2015

Aiheina mm.:
- Alkusyksyn puukauppa
- Taimikon hoito
- Uitto
- Marjastus

Teemanumeron painos on 106 000 kpl.
Tilaajien lisäksi sen saavat Väli-Suomen suurimmat metsänomistajat.

Hyödynnä suositun teeman huomioarvo ja ole mukana omalla ilmoituksellasi!

Soita heti 020 413 2321 ja varmista näkyvyytesi!

Aineistopäivä 20.8.2015
Aineistot sähköpostilla:
ilmoitus@maaseuduntulevaisuus.fi

www.maaseuduntulevaisuus.fi 336.000 lukijaa (KMT 2014)

MAASEUDUN TULEVAISUUS
Suomen 2. luetuin päivälehti

LYHYESTI

Eini hakee maakuntajohtajaksi

Suomen metsäkeskuksen johtaja **Ari Eini** hakee Keski-Suomen maakuntajohtajan virkaa. Paikkaan tuli seitsemän hakemusta. Muut hakijat ovat ex-kansanedustaja **Maria Kaisa Aula**, Sitran johtaja **Antti Kivelä**, Finnet Liitto ry:n toimitusjohtaja **Jarmo Matilainen**, rakennemuutosjohtaja **Tapani Mattila** työ- ja elinkeinoministeriöstä, Hartolan kunnanjohtaja **Merja Olenius** ja tutkija **Heikki Susiluoma**. Keski-Suomen maakuntavaltuusto päättää valinnasta marraskuussa.

Ruotsissa hoidettiin innolla taimikoita

Taimikonhoidon määrä kasvoi merkittävästi Ruotsin yksityismetsissä viime vuonna, kirjoittaa Skogsland-lehti. Maan koko taimikonhoitoala kasvoi kahdeksan prosenttia edellisvuodesta ja suurin osa kasvusta tuli yksityismetsistä. Ilmiö selittyy osittain kymmenen vuoden takaisen Gudrun-myrskyn jälkeen istutettujen alueiden samanaikaisella hoitotarpeella, mutta myös muualla kuin myrskytuhoalueella yksityismetsien taimikonhoito on vilkastunut.

Ruotsissa kertyi 1990- ja 2000-luvuilla metsien hoitorästejä, kun lainsäädäntöä muutettiin, hoitopakko loppui ja metsätalouden tukia karsittiin. Nyt taimikonhoito on ollut kasvussa jo kolmena vuonna peräkkäin.

Riistopalkoista kohu Ruotsissa

Ruotsalainen tutkivan journalismin verkkojulkaisu stoppafusket.se kirjoittaa, että latvialaisen Sia Sili Ji -yrityksen metsätyöntekijöille maksettiin vain noin 45 kruunua (noin 4,70 euroa) tuntipalkkaa työskentelystä Ruotsissa.

Määrä on noin kolmannes ruotsalaisesta palkkatasosta. ATL-lehden mukaan ruotsalainen Skog och Trä Torup oli tilannut työn latvialaiselta alihankkijalta. Ruotsalaisfirma järjesti latvialaisille työntekijöille asunnon, työvaatteet ja -välineet.

Stoppafusket.se selvitti latvialaisten palkkatason Ruotsin verohallinnolle annettujen tietojen perusteella.

Mustakoro kiusaa kuusia Itä-Suomessa

Mustakoro tuhoaa nuoria kuusikoita Itä-Suomessa, kertoo Savon Sanomat. Mustakoron aiheuttaa Neonectria fuckeliana -sieni, joka kasvaa rungossa kuoren alla. Sieni tuhoaa solukkoa ja muodostaa haavamaisen koron runkoon tai oksaan.

Metsäkeskukseen saapuneiden ilmoitusten perusteella tuhoja esiintyy pääasiassa 5–15-vuotiaissa kuusikoissa. Metsäkeskuksen metsänhoidon johtavan asiantuntijan **Markku Remeksen** mukaan puustot ovat olleet lähinnä pellonmetsityskohteita tai muuten erittäin hyvä-kasvuisia.

Pohjois-Savossa mustakoro on aiheuttanut tuhoja ainakin 200 hehtaarilla.

Todellisuudessa tuhoalue on suurempi, sillä metsänomistajat eivät ole vielä havainneet nopeasti edenneen tuhon laajuutta, Remes arvioi.

Sateet vaikeuttaneet puunkorjuuta

Jatkuvat sateet ovat vaikeuttaneet puunkorjuuta. Metsänomistajat toivovat, että elokuun hellejakso kuivattaa märät metsäpohjat koneita kestäviksi.

”Korjuukelit menivät todella heikoiksi kesän aikana. Kuivia kohteita joutui oikein hakemaan. Edes kaikki kesäkorjuuseen tarkoitetut leimikot eivät kestäneet enää koneita”, sanoo toiminnanjohtaja **Ilpo Pentinpuro** Keski-Suomen metsänhoitoyhdistyksestä.

Samaa kertoo Keski-Pohjan metsänhoitoyhdistyksen toiminnanjohtaja **Juha Laitinen**.

”Takana on kurja kesä. Vettä on tullut ennätysmäisen paljon. Viljelijät ovat olleet märkyyden kanssa vaikeuksissa ja se on haitannut myös puunkorjuuta.”

Sekä Pentinpuron että Laitisen mukaan tilanne on vähitellen helpottanut. Koneketjut ovat päässeet töihin.

Puuta tarjolla

Pentinpuro odottaa puukaupan vilkastuvan normaaliin tapaan syksyä kohti. Puuta on jo nyt hyvin tarjolla ja sille on kysyntää.

”Eniten ostajia kiinnostaa mäntytukki. Toisaalta myös kuusitukin kysyntä koheni pitkin kevättä.”

Laitinenkin odottaa vilkasta puukauppasyksyä. Keväällä Keski-Pohjanmaata ja Pohjois-Suomea vaivasi kuitupuun ylitarjonta. Tällä hetkellä kuitupuun tarjonta ja kysyntä ovat lähempänä tasapainoa.

”Kuitupuu alkoi käydä jotenkin kaupaksi kevätkesällä. Vaikka pahin ylitarjonta on sulanut pois, lievää ylitarjontaa kuitupuusta on edelleen.”

Laitisen mukaan metsänhoitoyhdistyksen sopimustoimituksiin mahtuu vielä puuta. Se avaa metsänomistajille mahdollisuuksia kuitupuukauppoihin.

Energiapuun osalta katseet ovat tulevassa. Sitä on paljon varastoissa, mutta toisaalta tämä kesä oli huono turpeen nostolle. Jos talvesta tulee kova, energiapuulle saattaa aueta kysyntää.

”Puun hinnat ovat pysyneet vakaina. Päätehakkuilla havutukin hinta on 60 euron korvilla”, sanoo Laitinen.

Investoinnit vaikuttavat

Metsäteollisuuden investoinnit alkavat vähitellen näkyä puukaupassa. Stora Enson Varkauden tehtaat lisäävät havukuitupuun käyttöä, mikä kääntää puuvirtoja sinne.

Myös Metsä Group on alkanut varautua Äänekoskelle rakennettavan uuden sellutehtaan varalle. Tehdas lähtee käyntiin vuoden 2017 syksyllä.

”Se näkyy jo ostossa. Metsä Group on tehnyt puukauppoja kolmivuotisilla sopimuksilla”, Pentinpuro kertoo.

”Yleensä metsänomistajat ovat halunneet puut korjuuseen mahdollisimman nopeasti, mutta jos metsänomistaja suostuu pitkään sopimukseen, ei siihen ole mitään sanomista.”

JARMO PALOKALLIO

> Vaikka pahin ylitarjonta on sulanut pois, lievää ylitarjontaa kuitupuusta on edelleen.

Puun hinnat 13.7.–9.8.2015

Lähde: Luonnonvarakeskus

Alue	Mäntytukki	Kuusitukki	Koivutukki	Mäntykuitu	Kuusikuitu	Koivukuitu
	Euroa/m³ (alv 0 %)					
Kantohinnat, päätehakkuut						
Etelä-Suomi	57,0 ⇆	56,6 ⇆	43,7 ↑	17,0 ⇆	18,9 ↑	16,8 ↓
Keski-Suomi	57,1 ⇆	55,8 ⇆	41,3 ↓	17,7 ↓	18,2 ↓	17,3 ↓
Savo-Karjala	55,5 ↓	52,8 ↓	42,3 ↓	17,2 ⇆	16,9 ↓	17,1 ↓
Kymi-Savo	57,3 ↓	55,7 ↓	43,9 ↓	17,1 ↓	17,8 ↓	17,1 ↓
Etelä-Pohjanmaa	56,2 ↓	54,6 ⇆	-	18,2 ⇆	18,0 ↓	17,7 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	54,7 ↑	51,2 ↓	-	17,8 ↓	16,2 ↓	17,7 ↑
Lappi	47,0 ↓	-	-	18,1 ⇆	-	-
Koko maa	**56,0 ↓**	**55,1 ↓**	**42,9 ↓**	**17,5 ↓**	**17,9 ↓**	**17,3 ↓**
Kantohinnat, harvennushakkuut paitsi ensiharvennukset						
Etelä-Suomi	48,4 ↑	48,5 ⇆	-	15,1 ↓	15,7 ⇆	14,3 ↓
Keski-Suomi	48,5 ↑	47,6 ↑	-	16,0 ↑	15,1 ↓	15,2 ↑
Savo-Karjala	47,0 ⇆	45,4 ↓	36,4 ↓	14,6 ↓	14,3 ↓	14,5 ⇆
Kymi-Savo	48,2 ↓	46,5 ↓	38,3 ⇆	15,0 ↓	14,9 ↓	14,6 ↓
Etelä-Pohjanmaa	47,1 ↓	-	-	15,2 ⇆	-	14,1 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	45,5 ↓	-	-	14,1 ↓	-	12,5 ↓
Lappi	-	-	-	14,1 ↓	-	-
Koko maa	**47,3 ⇆**	**46,6 ↓**	**36,6 ⇆**	**14,9 ↓**	**14,8 ↓**	**14,4 ↓**
Hankintahinnat, kaikki hakkuut						
Etelä-Suomi	60,2 ⇆	57,0 ↓	-	29,6 ↑	31,1 ↑	29,9 ↑
Keski-Suomi	57,9 ↑	56,8 ↑	-	28,8 ⇆	29,5 ⇆	29,6 ⇆
Savo-Karjala	55,2 ⇆	54,0 ↑	48,3 ↑	27,4 ↓	27,3 ↓	29,0 ↓
Kymi-Savo	55,5 ↓	53,3 ↓	44,1 ↓	28,3 ↓	27,7 ↓	28,4 ↓
Etelä-Pohjanmaa	54,9 ↑	-	-	28,5 ↑	-	28,7 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	52,8 ↓	53,3 ⇆	-	25,6 ⇆	-	28,5 ↑
Lappi	-	-	-	27,6 ↓	-	27,2 ↓
Koko maa	**56,6 ⇆**	**55,1 ⇆**	**45,8 ↑**	**27,8 ⇆**	**29,5 ↓**	**29,0 ⇆**

Metsäteollisuus ry:n jäsenyritykset ostivat viime viikolla puuta yksityismetsistä 273 115 kuutiometriä.